

Legenden om fyrsten

Der var engang, i en fattig bjergegn, en frygtet fyrste, der hed Gondwana. Hans borg var bygget på toppen af et bjerg, som hævede sig mørkt og goldt op over en dal med små landsbyer.

Fyrsten forlod kun sjældent borgen, og altid i en vogn med store, sorte heste. Hvor han kom frem, slog han folk med ubeskrivelig rædsel. Hans ansigt var stort og kantet, med ildrøde, borende øjne, og kæberne var dækket af et kraftigt, gråsprængt skæg. Han gik overdådigt klædt i guld og silke, han bar altid en tung, mørkerød kappe og sorte støvler.

Én gang om året viste han sig i den landsby, der lå for foden af hans borg, for én gang om året krævede han at få en kvinde. Ingen kunne huske, at det nogensinde havde været anderledes, og ingen vovede at trodse fyrsten. Derfor trak beboerne hvert år lod om, hvem der skulle gives væk. Ikke én eneste af de kvinder, han havde taget med sig, var nogensinde kommet levende tilbage.

Nu kom igen den dag på året, hvor fyrsten i rasende fart kom ridende i sin vogn med stejlede, frådende hingste for at hente kvinden. Denne gang var det en bagerdatter, Josia, der havde tabt lodtrækningen og skulle ofres. Hele byen fulgte forstenet fyrsten, da han løftede den grædende kvinde op på sin hestevogn, piskede de sorte heste i gang, og kørte op mod borgen på klipperne.

Da de var ankommet, viste fyrsten Josia det værelse, hun skulle bo i. Det var kun en lille, mørk celle uden vinduer, med nøgent stengulv og nogle få barkede brædder som seng. Han befalede hende at tage sit eget tøj af og i stedet trække i en grov, sækkelignende kjole. Så fulgte han hende ind i tronsalen, hvor han fortalte, hvad han forventede sig af sin kone. Det var to ting. Den første: Total lydighed, uanset hvad han forlangte. Og den anden: at hun havde lært at elske ham, inden der var gået et år. Kunne hun ikke elske ham af hele sit

hjerter, når året var gået, ville han kaste hende ud af vinduet i tronsalen.

Fyrsten førte nu Josia hen til vinduet, så hun kunne se, hvad der ventede hende, hvis hun fejlede. Langt nede i de mørke klippefremspring lå skeletterne af de døde koner, og på en klippeskråning midt i det hele lyste det indsunkne lig af den sidste kvinde, der havde ladet livet.

Josia besluttede sig for at gøre, som fyrsten forlangte, at adlyde og elske ham af hele sit hjerte.

Nu fulgte et forfærdeligt år. Hver dag krævede fyrsten, at Josia gjorde sine pligter uden at klage. Først skulle hun vække ham i sengen og made ham med havregrød, som han spyttede i hovedet på hende, hvis den var det mindste for varm eller kold. Så skulle hun hjælpe ham i tøjet, mens han sparkede og slog ud efter hende. Når han var fuldt påklædt, skulle hun kysse ham på munden og hviske ham søde ord, selvom hans læber var fulde af væskende sår og hans skægstubbe lavede små flænger på hendes kinder. Bagefter skulle hun følge efter ham ned ad tårntrapperne til den dystre borgstue. Hele dagen skulle hun sidde på knæ ved hans side, og når han bad hende om at hente ting, vin eller øl eller mad, skulle hun kravle hen over gulvet efter det hele som en hund. Hun måtte ikke grine og ikke græde, ikke tale og ikke lytte. Om aftenen, så snart solen stod lavt bag klippevæggen, skulle hun gå med fyrsten ud på sin aftentur gennem en lille skov halvvejs nede i dalen. Når de var kommet et godt stykke ind i skoven, pegede fyrsten på en fuglerede og bad Josia tage den mindste og skrøbeligste fugleunge i reden og vride halsen om på den. Så satte han sig under et træ og spiste ungen med hud og hår.

Josia gjorde, som fyrsten forlangte. Hun made ham, kravlede gennem borgen, lod sig slå og sparke, og hver aften slog hun en hjælpeløs fugleunge ihjel, som han fortærede med blodet sprøjtende ud mellem tænderne. Hun græd sig i søvn på brædderne og stod op og startede forfra hver dag. Men hvor gerne hun end ville redde sit eget liv, kunne hun ikke elske ham! For hvert kys, han krævede, følte

hun større lede, for hvert spark større vrede, og for hver fugleunge, hun kvalte, følte hun større sorg.

En aften, da fyrsten havde spist sin fugleunge og sad i skoven med blodtilklistret skæg, dristede hun sig til at sige:

- Hvis bare du én aften kunne skåne en fugleunge, Gondwana, så tror jeg måske, jeg kunne lære at elske dig.

Fyrsten slog en høj latter op, men blev så ganske stille. Josia mærkede et glimt af håb, en lillebitte bevægelse i brystet og i det samme en svagt dunkende ømhed for fyrsten. Han lod sig røre! Men næste aften, da fyrsten førte hende ud i skoven, befalede han hende at slå *to* fugleunger ihjel med de bare hænder.

Da året var gået, iførte Josia sig sin gamle kjole, redte sit hår og gjorde sig klar. Fyrsten beordrede hende ind i tronsalen, hvor han åbnede vinduet til afgrunden og satte sig foran hende i tronstolen. En sværm af spyfluer sværmede nu om hans skæg. Han spurgte Josia, om hun selv syntes, hun havde opfyldt sine forpligtelser. Josia hviskede, at hun havde udført alt, han havde bedt om, at hun ikke én gang havde nægtet ham noget.

Men fyrsten rejste sig op, pegede på hende og sagde:

- Du kysser mig, men vasker dig hudløs om munden bagefter. Du klæder mig på, men rører mig med væmmelse. Du henter mine ting som en hund, men du har aldrig hentet mig noget, jeg ikke bad om. Du vrider halsen om på fugleunger, men du under mig ikke at nyde måltidet. Og du lover mig kærlighed, men kun hvis jeg holder op med at være den, jeg er. Jeg bad dig, Josia, om at adlyde og elske mig, men du kom aldrig ud af dit hjertes hårdhed, du holdt mere af simple fugleunger end af mig, din egen mand. Jeg siger dig, Josia, at aldrig én dag, ét eneste øjeblik, har du elsket mig!

Fyrsten trådte frem og tog hende hårdt i armen. Han trak hende hen til vinduet ved klippefaldet, hvor skeletterne lå spredt ud mellem sten og jordklimper. Pressede hende frem ved nakken, tvang hende til at se ned:

- Eller tager jeg fejl? sagde han. - Kan du af et ærligt hjerte sige, at du virkelig elsker mig?

Josia stirrede skrækslagen ud over de ulykkelige kvinders kroppe. Hun så en sidste gang op mod morgenhimlen og sagde:

- Det er sandt, alt hvad du siger, Gondwana. Jeg er kommet til at føle en større afsky for dig for hver eneste dag. Jeg har ikke én kærlig følelse for dig i hele kroppen. Jeg ønsker dig intet godt. Men der var ét øjeblik, den aften, jeg troede du ville skåne fugleungen, da følte jeg et stik i mit hjerte, da følte jeg noget nyt. Men du lyttede ikke, og jeg kan af hjertet sige til dig, at jeg virkelig ikke elsker dig. Engang *ville* jeg gerne, men *kunne* ikke. Nu hverken vil eller kan jeg.

Med de ord løftede hun hænderne, klar til at styrte i døden.

Men fyrsten så på hende med blanke øjne og sagde:

- Af alle mine koner er du den første, der ikke trygler for dit liv! Den første, der ikke råber, at du elsker mig! Jeg har ikke skånet nogen før dig, men du, Josia, du skal leve, fordi du står ved, at du hader mig så inderligt og åbenlyst og af et godt hjerte.

Og så spændte fyrsten sine sorte heste for vognen, svingede pisker over deres skræmte kroppe og kørte i rasende fart Josia hjem til landsbyen for foden af klipperne. Der satte han hende fri og tog brutalt og uden et ord imod den næste kvinde, byen gav ham.